

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBScripció

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

AL CIRC

La pagesa al pagès: Jo em creia que de mones només n'hi havia per Pasqua

La Festa del Treball

Avui és el primer de maig.

LA CAMPANA DE GRACIA està feta per treballadors i l'escrivim per als treballadors, i no podem menys de vibrar, en aquest dia, amb l'obrisme internacional.

La Festa del Treball no és una festa més. Els déus i els amos, els feliços de la terra i del cel, res hi tenen que veure amb aquestes panatenees proletàries.

El primer de maig és l'affirmació, la consagració de la sobirania del treball.

Fins ara l'obrer era l'esclau, la víctima, el més menyspread, el més arrossegat.

En Marx va aconsellar la unió als pàries de la fàbrica, del camp, de la mina, i el que no havia aconseguit el cristianisme, ni la revolució, el miracle que no havien sapigut fer els taumaturgs, ho ha fet la solidaritat, la fraternitat.

Veu's ací la festa que avui es celebra arreu del món: la festa de la compenetració dels explotats, de la germandat dels homes, la nostra festa.

El "Jus gentium"

L'homenatge de què ha estat objecte l'holandès Grocius al seu país, i el pare Victòria a la Universitat de Salamanca, ens fa pensar en l'aspre camí que han de recórrer les idees i en els primers passos trontollants que dóna el Dret Internacional.

Primerament, hi ha un Dret Internacional? Existeix la "civitas gentium maxima"?

Es un fet l'existència de la humanitat, la comunitat i la germandat dels homes i ja n'hi ha prou.

El dia que l'idea d'aquesta fraternitat hagi arrelat en el cor dels terrícoles, o dels terrestres com diu Wells, el cant dels àngels de l'Escriptura—*Et in terra pax hominibus...*—deixarà d'ésser un motiu líric per

a convertir-se en una formosa realitat.

Mentrestant, mentre els somnis es fan tangibles, es fan moll dels nostres ossos i carn de la nostra carn, cal amixar els primers brots, les primeres poncelles que al jardí de l'ideal mostren la seva ufana, per a què els vents maleïts que de vegades bufen sobre la terra no les assequin.

El Dret Internacional és una d'aquestes flors i l'hem de fer objecte especial de les nostres cures, de les nostres atencions.

Dret Internacional vol dir pau entre els homes; vol dir raó, justícia; vol dir fraternitat, llibertat i igualtat en un grau molt superior al proclamat per la Revolució Francesa.

Si no perquè en el socialisme polític no hi temim cap fe, diríem que el Dret Internacional és l'ideal mateix del socialisme.

Però hi ha un altre socialisme que es confon amb el cristianisme i amb totes les doctrines de redempció que han retrunyit pel món, que pot fer seu el Dret Internacional i fitar-lo com el Canaan, com la terra de promissió on es dirigeixen les multituds esclaves en la seva peregrinació pel desert.

El Dret Internacional, que barboteja en alguns escriptors i pensadors antics, té el seu ver bressol a Espanya i a Holanda.

El gran Tertulià escribia ja a l'alba del cristianisme: *Unam omnium rem publicam agnosciunt mundum*, no coneixem al món més que una república integrada per tots els humans.

La ciutat de Déu de Sant Agustí sembla que vulgui ésser també la *dikeodosia* o *magna civitas* wolfiana.

Però, apart dels anarquistes i dels utopistes, els que han tingut la visió més clara i l'emoció més pregona de la Societat de Nacions, de la comunitat universal del gènere humà, han estat l'holandès Grocious i els espanyols Soto, Victòria i Suàrez.

En expiació i abono dels molts pecats que hem comès, ens hem d'apuntar aquests esforç per infantar l'avenir.

En "De jure belli ac pacis", el Dret Internacional és ja una ciència, una branca robusta del tronc jurídic.

Però els filòsofs i teòlegs hispans havien definit la "magna civitas" i posat els fonaments de l'edifici del temple que Grocious havia d'aixecar, més tard, a la raó.

Així ho han reconegut els delegats holandesos, que han assistit a les festes organitzades per la Universitat de Salamanca.

I així ho fem constar nosaltres ací, perquè és de justícia.

ANGEL SAMBLANCAT.

Una crisi britànica i internacional

El carbó. Els homes-taups comencen a cridar a Anglaterra. Cal que es trobi un terreny d'acord per a què els jornals no s'abaixin.

El mot és aquest: un terreny d'acord. Car fins ara l'Estat britànic indemnitzava a les empreses carboneres per a què un jornal equitatiu fos donat als obrers.

Fou aquesta una solució que trobà el ministeri Baldwin llavors mateix que acabava de guanyar les eleccions contra els treballistes. Era, però, una mesura transitòria. Per això—i per disciplina conservadora—l'acceptaren les empreses minero-carboneres: era qüestió de tenir confiança amb el Govern que acabava de desbarcar al treballisme, i demostrar-la palesament.

Car la indústria minera és una empresa deficitària a Anglaterra, si s'escolta la veu de les empreses... Cert que sois és veritat aquest asseverament quan hom l'enfoca des del punt de vista capitalístic: rendiment d'interessos proporcionat al capital en joc.

Mes el Govern britànic, que sap, veu i creu això, és pessimista. La conca del Rhur en bona marxa i la lliura esterlina plus valuada és l'encerclament del carbó britànic. Poincaré no fou sols l'home providencial de la metallúrgia i siderúrgia francesa al rebentar-se la base econòmica de l'Alemanya ocupant el Rhur, sinó que fou també l'àngel mercurial dels carboners anglesos.

Mes la qüestió torna al seu punt normal. Les illes britàniques, nació que importa més que no exporta, es troba reduïda a sí mateixa. Com sostener, doncs, una indústria desenrotllada per a l'exportació?

El Govern tremola. La solució treballista és fàcil i ben conservadora, com totes les tesis treballistes angleses: la nacionalització de les mines. Mes una tesi conservadora dels treballistes és una tesi revolucionària pel actual Govern anglès.

El Govern, per a no defraudar als que l'elegiren, no acceptarà la tesi obrera, sinó després d'una aferrada lluita—i això si l'accepta.

Però els obrers se n'han previngut. Si no s'accepta la seva tesi, sola susceptible de mantindre l'actual escala de jornals: nacionalització o bé escala normal de salaris, aniran a la vaga.

La vaga no fóra res. Amb mantenir les subvencions a les empreses, s'acabava la vaga. Mes el Govern fóra derrotat al Congrés si això procedís. I les empreses tanquaran ans que mantindre els actuals sous.

Vaga? *Lock-out?* Per si això arriba, la Internacional minera ha decidit: si cal, hom arribarà a la vaga internacional. I no es tornarà a treballar fins que la solució no s'obtingui amb bases sólides.

La situació és paorosa pels conservadors anglesos. Car ni un pa de carbó arribaria a Anglaterra, i la indústria en fóra tocada.

I quan a Anglaterra el cas social produeix moviments sísmics com aquests que són possibles, hom no sap com s'acabaran.

A. P.

LA MITJA LLUNA

Quan tothom es creia que la mitja lluna anava a la posta sense remissió, per Afrika i Asia s'aixeca tot d'una de nou esmolada com glàvia traïdo.

Lenta i majestuosa per l'espai s'enfila escalant la volta del cel oriental, i els seus cors rumbeja com vaca tranquilla que a la nit pastura prop d'un rieral.

Es la mitja lluna de les grans creuades, la que fou funesta pel rei Roderic, i encara llumena les vastes contrades de l'Indus del Ganges del Nil antic.

La gent la tenia per cosa de riure, arreu la tractaven sense mirament; i d'ella fent broma solien escriure els poetes satírics de gràcia i talent.

Que si era guerxa segons com es veia, o bé una tallada talment de meló; que a totes les cuines el seu paper feia picant la pilota sobre el talladó...

Mes, ara, no és cosa de fer-hi barrila, car ella saccéja el món mussulmà, i com més lluena i grossa s'enfila, per tal de què baixi, més feina ens darà.

Turquia es revolta, el Riff no s'aplaca, l'India està que bufa, com es costum dir; Trípoli es belluga, i Egipte li raca veure que els anglesos no en volen sortir.

Pèrsia el rei canvia perquè el pes li feien massa les cristianes de la Vila-llum; els drussos a Síria, com que forts es creien, de França ni en volen sentir la farum.

Els fils de Mahoma prenen noves ales de Tarik i Muza es senten hereus, i fusells voldrien i canons i bales... per fer-nos la llesca parant-nos els peus.

Cap antipatia per la mitja lluna sento, ni cap greuge en tinc per venjar; però no m'agrada, i fins m'inopòtima veure que altra volta es torna a endlairar.

Perquè simbolitza per mi, el fanatisme religiós, la força del soldà absolut; les homes espesses del trist fatalisme, la gàbia feixuga del lleó vençut.

La immensa muntanya que el progrés detura i uns d'altres allunya els pobles germans. el mal vent que apaga tota la cultura el redós on dormen tranquil·les els tirans.

Tant eixes idees m'omplen la retina i sovint em tenen tan esparverat, que em sembla que a Europa ja la creu declina i la mitja lluna de tots ha emparat.

Em sento sense forces i visc amb recançà i crec a vegades que un moro em segueix; a tots quants m'envolten miro amb desconfiança pensant: —Ai, la mare, si aquest t'embesteix!

FLOK

Desconsideració

Algun diari parla de la desconsideració que troben a l'Ajuntament els periodistes que fan la informació a aquella casa. Se'l tracta amb rezel i desconfianç.

I, segons entrellegim a les notes dels periòdics, qui es cuida més que hi hagi aquesta desconsideració, és el secretari de l'alcalde, senyor Vives.

Les catàstrofes

Hem tingut una catàstrofe ferroviària, que ha causat la mort a quatre passatgers. No hem de detallar la catàstrofe. Només hem de fer que adherir-nos al dol general.

Es un cas curiós que sempre que ocorre una desgràcia, al cap de poc se'n pot evitar una de semblant. Segurament això és degut a la mateixa causa que dóna vida a la teoria de la repetició, tan coneguda dels jugadors; quan surt un número, en una taula de joc, cal tornar-hi a aportar en la juggedada següent, perquè, segurament, es repetirà.

Corregué el descarrilament del tren de Les Planes — aquella tristíssima catàstrofe que encara ningú s'ha preocupat de depurar-ne les responsabilitats—i al cap d'un parell de setmanes un cotxe sofri una cosa semblant, que sortosament no tingué conseqüències. Quan hi ha un foc important, l'endemà o l'endemà passat n'hi ha un altre que es pot avortar.

Al cap de dos dies de la catàstrofe de l'express de París, a Llansà, uns infants n'evitaren un altre, a la mateixa hora i gairebé al mateix lloc.

DIBUIXOS DE PARÍS

La batalla bucal

Davant del país aburgesat que és la França, París presenta l'aspecte d'una olla bullint. No és pas, però, que a París no hi hagin burgesos ni aburgesades persones. La gent aquesta s'eclipsa. Car el que es veu arreu del món és el que es mou i el que fa soroll. I París bull de soroll i de moviment.

Hi ha, però, un fet a remarcar: a París hi ha seny, un cert seny. La lento administrativa ha guanyat el cor de tot francès interessat per la marxa de les coses de França.

No fa pas gaire que el feixisme ha pres a França. I encara ha pres malament. Sols s'ha arrelat d'un cantó de les rels. Mes, amb tot i això, la planta és correada.

No podia mancar a París semblant ebulliment. Mes fora de la gran vila no se'n sap res!

De les tres classes de feixistes francesos, cap no és desmesurada. La circumscrició domina a tot arreu. El seny és posat en altar davant la creu de la consciència. Només hi ha una impetuositat: la joventut.

La joventut no es plega ben a gust a l'estancament i a la inacció. I els joves feixistes ja han tingut baixes, i els antifeixistes també. Però el seny s'ha imposat.

Car els feixistes francesos no són més que en el fons del fons, feixistes electorals. Cap dels caps visibles és un teòric ni un pràctic. Pàl·lies imitacions mussolinesques sorgides d'un ambient agitat, i prou.

Tota la literatura feixista francesa és administrativa: de formació professional i ambient. I el seny és també burocràtic i utilitari.

L'ordre ha estat donada: res de xocs; res d'esbatossades pel moment.

Evidentment, el feixisme francès vol comptar amb l'opinió pública—erro cabdal.

Però això és indispensable a un francès! Un francès, per molt feixista que sigui, no deixà de pensar ni un minut amb ésser ministre i conservar l'administració.

I és aquí, en eixes dèries i desdèries, on s'entreveu l'esperit aburgesat dels francesos en general: inclús en els ebulliments de París.

Car els dissabtes, quan les canals dels pobles del voltant aboquen les seves mànegues de trens dins de París, el jovent, frenètic, inquiet, comença de cridar l'òrgan del cabdill amb un paquet de diaris sota del braç, per a què el poble, l'opinió, en conegui les idees.

Dissabte passat, a l'estació de l'Oest, lloc per on desfilen uns quants milers de persones durant la tarda, la batalla començà. A les dues hi havien quatre joves feixistes venint, a grans crits *El Nacional*, òrgan feixista. La veu corregué. A les dues i mitja arribaren quatre altres joves, amb sengles paquets de diaris: *L'Autoguerrera*—començaren a cridar també, mirant de cobrir la veu dels altres. Un quart més tard, sis jo-

ves amb cabells llargs pujaren de l'estació del metro: *L'Anarquia*, periòdic antiautoritari—criaren també amb tota la força dels pulmons.

I la batalla continuà, fins a la nit. I cada crit i cada pregó del diari respectiu, era un nou dictari que, amb el secret dels crits, es llançaven els uns als altres.

La transposició del pla de lluita és ben francesa. El fort de tots els francesos, de tots els francesos publicans, és la política. I l'aventura, que és el feixisme, no escau a tothom, encara que vulgui ésser aventurer.

I la batalla que els directors feixistes fan lluir a la joventut adepta, eixa batalla bucal, representa ben bé el darrer esforç de l'organització. Car tot partit que es forma a França, fins els sindicats, estan condemnats, pels seus components, a fer política.

ANTONI PENA.

El triomf d'un escultor

Dimarts a la nit tingué lloc al restaurant "La Patria" l'homenatge que retenen a l'escultor Coscolla els seus amics, pel triomf aconseguit amb la talla policromada que fa poc exposà a les "Galerías Dalmau".

Assistiren a l'acte formoses dames i damiselles, i nombrosos admiradors i amics de l'homenatjat.

Als postres, un jove de la Comissió oferí el banquet amb eloquents paraules a Coscolla, i pronunciaren parlaments xardorosos alguns dels assistents a l'àpat.

En Lluís Gongora llegí una poesia sentidíssima i les filles de l'artista triomfant cantaren i recitaren belles composicions.

S'adheriren a la festa Lluís Capdevila, Melcior Font i molts escriptors, pintors i artistes.

Panorama internacional

REIVINDICAMENT TARDÀ

Malvy, l'ex ministre francès proscrit i exiliat durant cert temps, acaba d'ésser reivindicat—ara que ja no podrà ésser mai més ministre.

Fins ara s'havia cregut que era, si no culpable d'haver afavorit l'espionatge de la dansarina Mata-Hari, d'haver, almenys, estat feble.

La seva dimissió de l'actual ministeri Briand, fou causada per dit fet.

Però ara, a darrera hora, surt un general, ex colega d'en Malvy: el general Messimy. dient que l'autor de les lletres en qüestió, és ell!

EL SERVEI MILITAR QUEDA REDUIT A DEU MESES

Per dissot, eixa mesura no és pressa més que a Bèlgica.

El Congrés ha adoptat el projecte de llei en qüestió per 103 vots contra 35.

ESMENANT ERRORS I PREPARANT DEFENSES

L'Anglaterra acaba d'ofrir un tractat a la Turquia. Cal desfer els errors de la Societat de Nacions. L'afacer que les separà fou clos resolent-lo a favor d'Anglaterra: el famós afacer de Mossul!

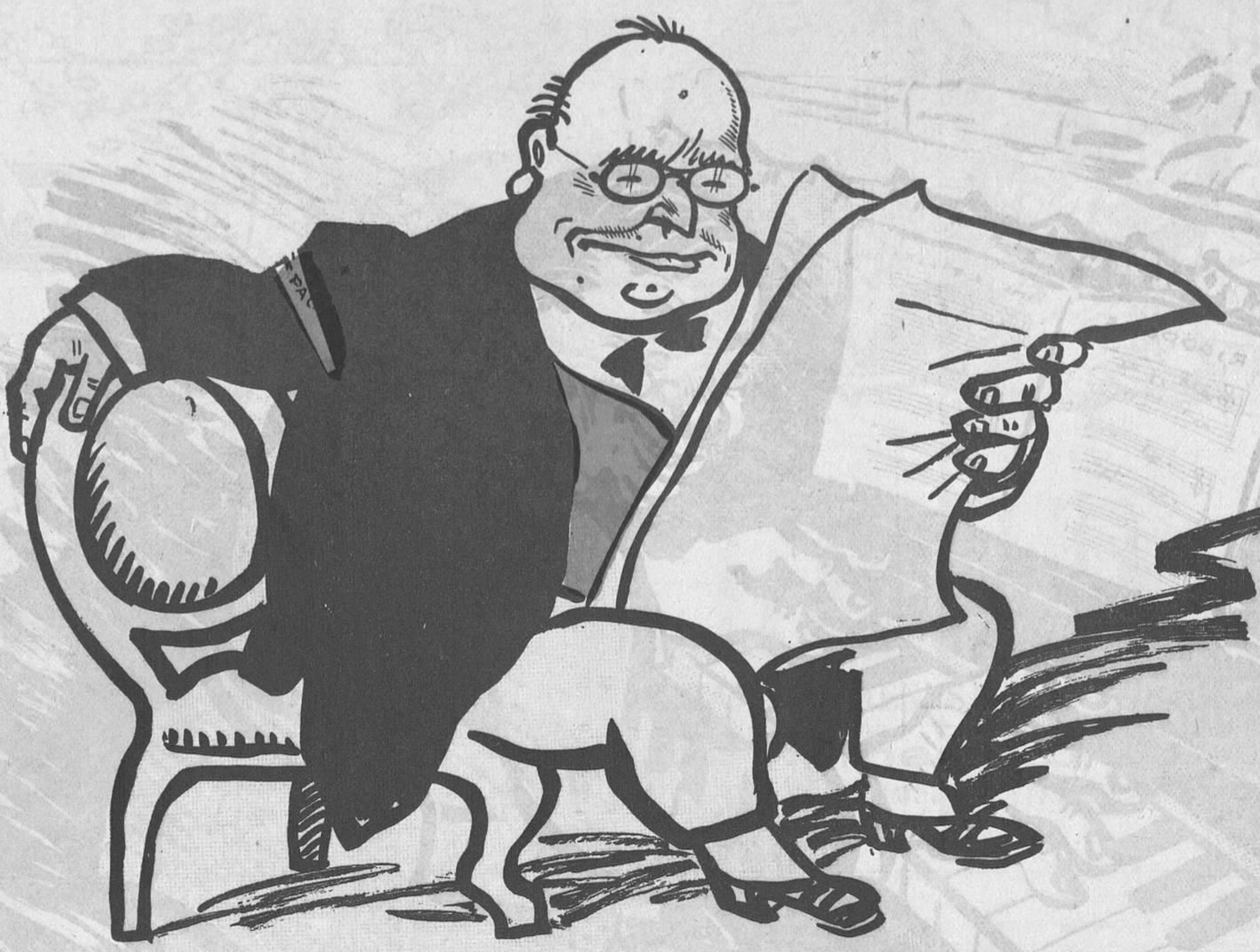
La Turquia s'entengué amb Rússia un cop desposeida de la pretensió de Mossul—de la pretensió legalista—. Rússia i Turquia eren els enemics de l'Anglaterra a l'Àsia. Sols mancava l'oportunitat per a esbaterar.

L'Anglaterra ha vist el perill, i ara ofereix esmenar el que féu la Societat de Nacions amb la qüestió de Mossul. I fins vol prevenir-se d'un possible atac ...

Mes la tesi de fons és altra que l'aparent. La lluita és entre l'Anglaterra i Rússia.

Rússia es resguarda contra els plans d'Anglaterra: el tractat rus-alemany ja és signat—contra partida de la utilització anglesa del tractat de Locarno. Ara l'Anglaterra cerca la contrapartida del tractat rus-turc.

La diplomàcia fa sa via, sa via sinistra. Car aviat, ben aviat, els blocs per a la pròpria guerra seran fets.

LLEGINT LA BONA PREMSA

—Gràcies a Déu que hi ha tranquilitat i bons aliments per tot arreu, ara sí que anirem bé!

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA PREVIA CENSURA GOVERNATIVA

UN TRÓS DE PAPER.

Escriptor vosaltres, y com la veritat triomfa sempre, si las vostreres son millors, es ben segur que no se representaran les primeres. Per què no ho feu? Perque sols sou capassos de dormir tot un any per despertar un dia. Jo so català, mes que tots vosaltres; pero no m' faix il·lusions. Vosaltres voleu ser tan catalans, tan catalans qu' acabareu per ser andalusos.

Hem vist ab gust la pessa del seyor Camprodón «La Teta gallinosa». Es, al nostre modo de veure, la producció catalana que reuneix més condicions de quantas hem vist.

Esta plena d'inspiració, té un magnific argument, tipus acabats, i en tot, molta naturalitat.

Per probar lo que diem, aquí en va un trosset. Lo pare de la Teta ha d' entregar quatre cents duros; y de no ferlo ha de anar à la presó. La Teta confia en el seu promès; pero lo tal m' ió es un ganso de primera, y li diu que no n' hi ha de fets. De seguida que se queda sola arrenca lo pòr y diu:

«Verge del Carme, sols ab vos sio!

Te raho l' pare, que tinch pochs anys: no sé si m' passa ó si somio tanta ruxada de desengany!

Sembra impossible que l' que te i gasta el pòr no axugui del que pateix, jo dech ser feta d' una altra pasta;

doncs la noedosa perque serveix.

Jo l' hi parlaia del meu apuro ab el lloguer del meu amor y al escoltar-me mes sech qu'

ha fet desfil de tolo meba.

Replega velas, àmina meba que navegues als cor overt:

si axó es la rassa d' Adam y Eva val' més anarsen ab un desert,

y l' cor que me deya «axis que ell vinga ab una estona sera arreglat»

(malaltia siga!... Deu me continga

perquè diria un disbarat!»

Recomanem «L' Castell dels tres Dracons», una producció del seyor Pitarrà. Es sumament original, abundant eu chistes, y de un caràcter enterament nou.

Al tirar taló se veuen los seyors del castell que son uns guerreros de déb, però posats à casa s' entreuenen marit y moller jugant à nares. Hi ha un dels criats, que fa poch que es l' casa; que no sen sap avener. Se creua que els guerreros sols jugaba bao à l' altrejord que no menjaven com las personas; queus seus menjars eran faisons, pavos reals y altres estranyessas.

L' amo del castell està fredat y prem un bany de camas ab mostassa. No trovant cadira que li estigué à la mida, s' assentà al trono, per pendre lo bany. Arriuen uns caballers y ell se tapa las camas ab un manto.

Al despedir-se los caballers, cremats perquè ell no s' axeixa, lo provocan y lo desafien; pero ell no pot contestar, y ha de sufrir la picó de la mostassa.

En lo segon acte hi ha una escena que sempre fa reir. L' amo del castell, per obsequiar a uns caballers à qui ha dat hospitalitat, improvisa un bufon y un Trovador. Fa desen-

penyar aqueixos papers à dos dels seus criats. Lo tipo del Bufon està molt mal aprofitat: dia ab ell fersa mala cosa, pero no s' ha fet.

Lo Trovador té una escena molt bona y es, quant trovançose amonestat per los caballers vol dir algun vers, y no sabent altre cosa, diu:

¡La lluna! ¡La pruna!

¡Vestida de dol, etc...

Felicitem al seyor Pitarrà, que, diguin lo que vulgan, el ha estat lo primer en cultivar un gènere que tans bons ratos ha proporcionat, no solament à las classes poch acomodadas, si que à totes las classes de la societat.

Gracias à la amabilitat del seyor X, autor de la revista que varem publicar en l' altre número, podem avuy donar un quadro de costums, que recomanem als nostres lectors, per la molta naturalitat ab que està escrit.

AL MITJ DEL CARRER.

—Pst.... Pst.... ¡Senyora Tuyas!

—Uy Jesus! ¡Senyora Manjó!

—Dona, ditzos los ulls...

—Ja ho dit. Sino que, yo li diré: no hi estat gaire bona...

—Oy! donchis bá fe una cara pron rebixida!

—No ha estat pas cosa de cuidado?

—Qué diu? Sí: dotzenes de sangunerias, manxúlias, banys de mustassa.... ¡filla, ab re'm adubabal! Fins que...

—M' ha nagüés dit a mi, tot això no liu-

ria estas res. Miri, la meba noya erañona ab un fusió que, mal m' està l' dirho, pero li asseguo que per cosas així, vanus, de malalties...

—Ah! ja den sabé que la cas... ¡ah! sí, si; la casó. Yeig, no tenia res mes de cap que venirà à veure per dirlo; pero vaitj tan atrafagada, que l' un dia per l' altre, l' un dia per l' altre, alló i sap? demà, demà, y con que las personnes es encuantran, que las montanyas no, sab que deya? quan menys t' ho pensat at surtit res cantó.... ¡Ay, miri que ve un cotch! —Y velhi aqu: tal fet tal dit.

—Si: de vegadas un...

—En demés, si, si, la casó. Un minyo molt conforme, miri. Traballadò y tot lo que vul-

gui. No es per que jo dugui; pero, vanus,

per se fuste es coneix que li han dutan molt bona ciuanya. La mossa ja te l' anell... ah, si, si; n' està tota joyosa! ¡uf! No val cap mil illu-

ras, no s' pensi; pero, vanus, per se de un tra-

adubabal! Fins que...

—Ah! sí! ¡es fil d' aquell...?

—No, pero ja veurà. Nom recordo com se deya y ho tinch al cap de la llengua. Aquells es el que va tenir el plet ab son pare, ab l' pare del m'nyó, vanus; que fins van anà per justicia y tot; que tothom n' anaba plé.... Que per xo al pobre de son pare jo! li van té mil picaards! Per xo sempre diu, ¿cosas de justicia? ¡ay, Deus no en guar! ¡Qué s' pensa! esta-

ban d'allò mes bé! ¡vaya! Miri, jo em recordo

que era noya ¡ay Senyó!, sembla que era afil

que sentia contar al abí que à casa dels seus

abis de aquet xicó tenian un hermani de Giro-

na ple de roba blanca, que de l'ansola, de ca-

mises, de mitjas de tale... ¡demà! Tan que

com va morir l' abia —¡ay Senyó! era per la

pedemà! encara que ella va morir d' una cali-

guda; que ve s' en va parla prou per tot l' caré

de San Pèra; donc cuant va morir aquella

senyora. Deu la tingui al cel, van troba sis

dotzenes de cuixineras ab unes puntas de pam

sense estrena, y dugan dotzenes de llansols en-

carab a la empesa. ¡Cal! si li dich que era una

casa que, vanus, s' en feya cabal!

Y aquet xicó... res que vol que li digui?

va veure un dia la noya, (vanus, la gran) y

ja li dich, una afició, tot seguit, que...

¡Ay ay! ¡Mossen Parrell! ja va cap à San Fran-

cisco! ¡Ay pobre de mi, que deu ser tant!

En demés, una afició loca. Al cap de vuit

dias com vuit? set, que era per San Jaume,

velhi aquí que ell que va, y m' empren. Yo, fi-

lla, la veritat, vaig pensar: vejam, pindré infor-

mations... no li vaig diu ni si ni no, ¡am' enten!

post al meu puest. Pregunto à l' un y al altre,

filla, tothom no te mes boca per alabarlo. Y

un gan... creguim, es d' allò mes chigusot.

Miri! —Y l' altro dia (ay pobre de mi que deu ser

tart!

L' altro dia ens estabam al sustret y, allò

que sucubeix de vegadas, ningú deia una pa-

raula, y ell que tot plegat solia (¡res, un acu-

dit!) ell que salta y diu: ¡semblem muis!

pero miri ho va dir d' una manera... allò diu d'

un plegat; ¡semblem muis! que la noya yo ens

partiam de riure. Y de aquestas en te moltas

cada pun hi es, no s' pensa; per cert que yo

de vegadas li dich, per mort de Deus calla;

perque mi arriban à fer mal los ronyons! Ah

si, si, es molt d'allonsas. Y doncs vusté que ha

tingut?

—Yo li diré: am' va agafa un dulure...

—¡Ay dul! ¡Ay! m' ho bagues diu, per això si

que en Toful te una ma d' angel. Miri: no li

dich mes: si dia del sant del home, en habent

dinat em trobava tota no se cóm, y ell q' em

diu: ¡ay veurà!... Y em fa una tossa de camamilla, me la prench ben calentona y filla... si ma-

tei q' oli ab un illum.

—Qu' aném à fe l' eop?

—Ya portlas quartos?

—Es que el meu duló...
—¡Ay pobres de mi! las dosa. Men vaix cur-
rens que encara tinc d' escuma l' olla, y no
puix corrà gaira porque em fa un mal la cama,
que per mi vol ploure. Endemà, vanjan à veur-
re, que parlaren un rato y li enseñaren las co-
sas de la noya: res, cuatra pallungs, però es-
colls, las cosas ben endressades... ¡Oh en cuant
en això, ella no serà bunica! (es dir, es drexa y
igual gracies à Deus) però si que tota à se cu-
rera, ja li dich que si. Ay escollis! (no tindria
que un cerca-pous que li enviria à buscar?)
—Creich que si que n' hi ha d' haber un al
sostre mort. Ja bo miraré, y si acasas...
—Anem dacs...
—Vingu un vespre que riurem. ¡Tens un
esquirrol!

—¡Que mosa!
—¡Que tenim un esquirrol! Pasi bo be. ¡Li
agrada! Hasta un altre rato
—Dilem lugí. Bona dona la senyora Manjó,
sino que may diu res! —X.

Els anuncis
Ajuntaments anteriors hagueren de res-
tringir l'abús dels anuncis. Però aquest Ajuntament ha tornat a concedir-los. L'ex-
cés d'anuncis és una cosa molt lletja, i ara
n'hi ha un excés excessiu.

Anuncis a totes les cases, a les tanques de
les obres en construcció o en reparació, pels
carrers està ple d'homes anunciadors, et-
cetera. I no és solament això. L'Ajunta-
ment mateix s'ha convertit en empresa anun-
ciadora. Mireu, si no, les cadires de les
Rambles.

♦♦♦
RE-
PIC'S
♦♦♦

A Roma ha estat empresonat el director del
periòdic "Avanti". Pietre Nenni. Primer Mat-
teotti, després Améndola, ara Nenni.
Llegim en un diari: "La paz en peligro".
Encara més en "peligro"?
No guanyarem per sustos!

El Govern de la República francesa ha prohi-
bit les manifestacions obreres del primer de
Maig.
Els carrers de Barcelona tornen a estar en
un estat intransitable. A la Plaça de Catalunya
(on tot el que va a peu corre el perill de mort)
aviat hauran de posar guies.
Ara resulta, segons llegim, que els obrers
municipals no cobren a l' hora i s'han d'entrar-
par i viure malament.

Ens diuen que es faran millores al parc mu-
nicipal.

Ja convenen, perquè allò, més que un parc
municipal, sembla una cort.

Durant el mes de febrer, els jardins de la Plaça de Catalunya, han costat a Barcelona 9.339'82 pessetes.

Ho trobem baratissim.

"Comoedia", de París, ha començat a publicar les memòries de la ex bella Otero.

La vella Otero deu de tenir molt que contar de quan era bella.

Ha estat detingut al carrer de Lancaster, en Joan Artigas, que estava reclamat pel jutjat de la Barceloneta.

El carrer cada dia està més intransitable. Quan no t'agafa un automòbil, t'agafa un auto judicial.

En Mateo Santos, el conegut literat i bon amic nostre, ha publicat aquesta setmana a "La Novela Roja", una novelleta que duu per títol "Los héroes del siglo XX", que està obtenant un gran èxit.

—On te vas fer batxiller?

—A Alcalà.

—Quin honor per a Cervantes!

"El Norte de Castilla", que havia estat sospès, torna a publicar-se.

Com ho teníem, l'unió d'esquerres, el projecte d'unió, no ha servit més que per augmentar la dimissió, la desorientació i la confusió.

I quina catzellada que us donariem a tots!

Ja ha plegat una de les innombrables companyies teatrals, que es dediquen a la revista per aquests Parahells i pseudo-Monmartres de Déu.

Les altres ja plegaran, no s'amoineu. De totes les que fan soroll només una se'n salvarà. No els hi sembla?

Oui! Oui!

Imprenta de la Campana i la Esquella, Olímpico, número 8

CANTARELLAS.

No t' vull estimar, nineta,
perque jo so pobre, y veig
que per esiar dins ton cor
fas pagar massa iloguer.

II.

De nits diu qui s' venuen papus;
donsas tú des serne un,
perque cada nit te veig
axis qu' he pigat lo llum.

III.

Té vaig escriure una carta
y tú no m' has contestat....
afageix al nostre compte
dos cuarts de paper blanch.

IV.

Tot caminant á las foscas,
ab tu una nit vaig topar;
del cop encara coxejo....
ini may que t' hagués trovat!

V.

Aquet mon es la mar vella,
los digostus las ondas,
y l' calè y la poca pena
ens serveixen de carbassas.

VI.

De tú m' vaig enamorar
un dia estan a la Gata...
y axis es que en un sol dia
se van fer allí dos gatudas.

VII.

Sempre que m' en vaig al lit
me recudo de la juguera.
Quan t' hi te' li vas, no hi pensas;
que pren temes tens ab l' altre.

VIII.

Matinades d' Agost.
tornej, tornej desdugosa;
que ja mi començó a anovar
de podé anà a menjair ligas!

IX.

FÁBULA.

Un cert dia, un marit y una mullé
(no s' pot saber perquè)
van armar en sa casa tal xibarrí
que's sentí l' esbrol per tot lo barri.

Hi va haber bastonadas,
jocelis y plors, ràrechs y bofetades,
y anàren per lo tant, sens tirgar gaire,
porrons y plats en l' aire;

y fins aquelles fieras
que creu que trenca unas satrilles!

Un xef molt honrat,

que viví en un pis d' allá al costat,
sentint s'llant l' fundago del dimoni,

volgué posar en pau al matrimoni;

y l' home ab sos bons

trovant la porta oberta... s' ficà adins.

Pero l' veu l' marit, amig y jasà

d' un cop de sabato li axafà i nas;

y piena la mullé de rabia y d' ira

li piantó per demont una cadiira.

Lo pobré xef honrat

á casa s' en tornà tot escuat,

ab lo s' plé de sanch

y à n' al mitj de l' espunya un gros verdancí.

La fabula job lector te diu ben clar.

Lo que no es cou per tu... deixau cremar.

R. P.

EL DIBUIXANT DE CASA

—Ara si, que no sé quina tecla tocar!

Número III.—BARCELONA.

Preu 1 ral.

Diumenge 14 Maix de 1865.

Surtrà cada vegada que serà plé.

ADMINISTRACIÓ

Rambla del Mitj, 19.

Valdrà... lo que n' poguem traurer.

ADMINISTRADOR

Gonzalo Casas, amic.

UN TROS DE PAPER.

UN SUSCRIPCTOR Y JO

(Y EN RAMON.)

RAMON.—Hi ha un senyor quel' demana.

Jor.—Diguis qui...»

Suscrippor! —[Hola, Periodist!

J.—[Hola Suscrippor! Acostit una cadira.

S.—Cal n' fass complimentos.

Vaja, que lo segon número m' ha agradat

molt més que l' altre.

—S'ab que m' agrada del seu periódich? I no

gaspar ambatu. Vosté s' en va al bulto, y conta

ta que jo he vist en molts periódichs,

quant tracta de roch a algú d'us autres perque.

Allou que d' El Diablo Suelto li està molt be.

—Qué no ha llegat lo de questa semanha?

J.—No l' he vist, y ab tanta gent com me

traco, no coneix que l' altre.

S.—Ni jo tampoch; però m' agradaría llei-

girlo per veure si li contesta, si jo no li

pregunto res?

J.—[Home! ¡Qué vol que contesti, si jo no li

pregunto res?

Jo no més li dich chocarro, de barra á

barra, perque en los seus chistes, que generalment son chistes de quartel, sempre hi ha una

victima.

S.—¿Que no podrás enviarlo á buscar?

J.—Ara en penso, lo tinch de tenir aquí á

caso perque cambien. ¡Ramon!... ¡Porti a El

Diablo Suelto!

R.—Lo tinch allí barrejar ab los diaris de

en Brus.

J.—[Mal fet! Entre poch y massà. No li posi

més...

¡Vejí!, Suscrippor! llegesca, a veurer si dir

res de a El Troc de Paper.

S.—Ja lo tinch... Res, dir que es justo que

el olor de sopas le indigne! ¡Si fuer paix!

J.—[Si que m' ha ben xafat la guitarra!

Ja m' habian dit que era molt tremendo, però,

francament, no m' pensaba que ho fos tant. Se

veu qu' es domini per las ratas y que ab la

ploma á la m' es incapaz de qualsevol cosa.

S.—Miri: això que diu vosté de que los chis-

tes de a El Diablo Suelto son chistes de quartel; jaqu' n' tinch un!

—[Que me traigan á Ja Fabiana!

—Caramba! ¡Y qué bona sale!

—Quiére V. que juguemos á los aritos?

—En seguida entra per el aro a El Diablo Suel-

to...

—Donchs casí los son per i estut.

S.—Cará sempre deurán estar ab polémicas

cas?

J.—Ja li asseguro jo que no l' amohinaré

parlantli de a El Diablo Suelto. Com que ara no

lo lleigeixo mai, malament podré entràr en po-

lémicas. Allò li a la Soler ho vaig saber perque

en vaig parlar en parlament, y vaig poder

veir la caricatura sense haber de fer lo sacri-

fici de llegar li demés. Jo ja he acabat. No m'

agrada brallarne ab a El Diablo Suelto. Aviat

m' apliquaran allò de que d' arbol caud todo

molts.

Parlén d' una altra cosa. ¿Com es que aque-

lla lettrilla que li vang recitar, l' ha anada dicent

a tothom?

S.—Li juro que no n' he dit res á ningú.

Sab que sei ser? que quant vosté se recitaba,

los meses suscripcors ho estaban escoltant.

J.—Si ho hagués saput, no li haguera dit

molts cosas de las que li vaig dir. Mc sap molt

greu.

S.—Encara allí m' sembla que no es res de mal.

Escolta una cosa. ¿Quió lo fa feiar de

mal de caps? Si! ab la caseta que té al carrer

de las Molas ja té lo pasament a segurat. Algun dia se comprometerà y undrà alguna disgraci.

J.—[Viu!] donde las dan las romas; ja

sé que qui no vols pols que na vají á l' era.

No m' sap ni qui legua un burç de mil dinònios.

Comensa la descarga de estels, trovadors, llurs

aymadors, cantors, suspirs, fillets, marretas, mu-

grons... etc... etc... etc... any que ve.

Allí van quatre fàstichs á tots los que han

escrit català del qu' ara a parla, que es lo que

s' ha parlat sempre, perque no trobareu en l'

historia de Catalunya cap època en que los ca-

talans s' hajen tornat simples. Y aqueixos de-

fensors de la llengua catalana q' han fet per

restaurarla! Recorreu l' historia d' aqueixos

últims Jochs Florals, y veureu los progresos

</